

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 6Co/177/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8112221046
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Peter Straka
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8112221046.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právne veci žalobcu: BL Telecom debt, s.r.o., Bratislava, Šoltésovej 14, IČO: 45 535 108, zastúpený advokátskou kanceláriou SOUKENÍK - ŠTRPKA, s.r.o., so sídlom Bratislava, Šoltésovej 14, proti žalovanému: T. A., nar. XX.XX.XXXX, bytom O. XXX, za účasti vedľajšieho účastníka Občianske združenie slovenských spotrebiteľov AZ, Skalica, Petrovská 10, právne zastúpený JUDr. Jozefom Kempom, advokátom, Chorvátsky Grob, Nám. Josipa Andriča 1, o zaplatenie 331,94 Eur s prísl., o odvolaní vedľajšieho účastníka proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 13C 140/2012-43 zo dňa 1.7.2013 jednohlasne takto

rozhodol:

Z r u š u j e sa rozsudok vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka a vec sa v rozsahu zrušenia v r a c i a prvostupňovému súdu na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvého stupňa“) žalobu zamietol. O trovách konania rozhodol tak, že žalobca nemá právo na náhradu trov konania, žalovanému ani vedľajšiemu účastníkovi sa ich náhrada nepriznáva.

Výrok o trovách konania súd odôvodnil cit.: „Trový právneho zastúpenia vedľajšieho účastníka neboli potrebné na účelné bránenie práva, pretože predmetom činnosti vedľajšieho účastníka je ochrana práv spotrebiteľov. Žaloby žalobcu sú v zásadných prvkoch rovnaké, rovnaké je aj ich právne zdôvodnenie. Vedľajší účastník žalovanú podporil len svojim vyjadrením (nie aj účasťou na pojednávaní), pričom obsah tohto vyjadrenie je všeobecný, možno ho použiť v mnohých žalobách žalobcu (aj iných dodávateľov). Vzhľadom na predmet činnosti vedľajšieho účastníka musí sám vedľajší účastník byť schopný (a podľa názoru súdu aj je) podať takéto vyjadrenie, resp. takýmto spôsobom podporiť účastníka konania v prebiehajúcom konaní.

Súd nespochybňuje právo vedľajšieho účastníka byť v konaní zastúpený advokátom. Ak vedľajší účastník využije svoje právo byť zastúpený a vzniknú mu tým trovy konania, musí sa súd zaoberať aj otázkou účelnosti týchto trov. Nepochybne výdavky vedľajšieho účastníka sú trovami konania podľa § 137 OSP. Pokiaľ však má byť ich náhrada uložená zaplatiť neúspešnému účastníkovi, musia spĺňať aj kritérium potrebnosti a účelnosti. Súd opätovne poukazuje na predmet činnosti vedľajšieho účastníka a na to, že v konaniach vystupuje už dlhší čas. Vedľajší účastník je podľa názoru súdu schopný efektívne vystupovať v konaniach aj sám, bez zastúpenia advokátom. Trovy advokáta vedľajšieho účastníka sú preto podľa názoru súdu trovami neúčelnými.“

Proti rozsudku v časti výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie vedľajší účastník a navrhol, aby odvolací súd uznesenie v napadnutej časti zmenil a priznal vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu trov konania. Mal za to, že aj keď je organizáciou zriadenou na ochranu spotrebiteľa, právne zastúpenia advokátom považuje za účelné, pretože právne

kvalifikované podania prispievajú k ochrane spotrebiteľa, ktorý je v spotrebiteľských vzťahoch v slabšom postavení.

Žalobca sa k podanému odvolaniu vyjadril navrhujúc rozsudok v napadnutom výroku ako správny potvrdiť.

Odvolačný súd preskúmal rozsudok v rozsahu suspenzívneho (odkladného) účinku odvolania vo výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka (§ 206 ods. 3 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“) spolu s konaním ktoré mu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia pojednávania v súlade s ustanovením § 214 O.s.p. a zistil, že odvolanie je dôvodné.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Z obsahu spisu odvolačný súd zistil, že vedľajší účastník vstúpil do konania namietajúc uplatnenú zmluvnú pokutu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Náhradu trov konania vedľajšieho účastníka súd prvého stupňa nepriznal s odôvodnením, že z hľadiska bránenia práva úkony vedľajšieho účastníka nemožno považovať za účelné. Mohol náležite zvážiť potrebu svojho zastúpenia v konaní a vzhľadom na judikatúru súdov v obdobných veciach, mohol do konania vstúpiť bez právneho nástupcu.

Túto argumentáciu súdu prvého stupňa nepodporuje judikatúra Súdneho dvora Európskej únie, ktorá naopak nevidí žiadny dôvod na neposkytnutie právnej ochrany aj právnickej osobe „Zásada účinnej súdnej ochrany, ako je stanovená v článku 47 Charty základných práv Európskej únie, sa má vykladať v tom zmysle, že nie je vylúčené, aby sa jej dovoľovali právnické osoby, a pomoc poskytnutá na základe tejto zásady môže zahŕňať najmä oslobodenie od platenia trov konania alebo zastupovanie advokátom“ (porov. rozsudok Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-279/09).

Procesná aktivita vedľajšieho účastníka evidentne súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov (porov. rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu a, najmä, na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve (pozri analogicky v súvislosti s článkom 81 ES rozsudok Eco Swiss, už citovaný, bod 36).

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu (pre porovnanie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7 MCdo 4/2010, cit. „Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania....., tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011). Ide síce o problém zavinenia konania ale niet dôvodu popierať tento sankčný aspekt aj pri viac-menej svojoľnom podávaní návrhov na priznanie nedovoleného plnenia.

Dôležitá je pri trovách konania aj ich náhradová funkcia (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2004, sp. zn. II. ÚS 31/04, cit. „Pri tomto výklade treba venovať pozornosť zmyslu a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 Dodatkového protokolu.)

Ak žalobca používa naďalej zmluvnú podmienku, ktorá už bola právoplatne určená za neprijateľnú, nielenže porušuje zákonný zákaz používania takejto klauzuly (§ 53a zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“), ale takéto konanie je na úkor kvality a očisty verejného života (záujem na spotrebiteľských vzťahoch bez nečestných klauzúl (uznesenie súdneho dvora C-786/10, bod 50, rozsudok C-618/10 Banco Espanol, bod 42). Je preto logický dôvod konštatovať, že žalobca zavinil vznik trov konania, ktoré by inak neboli vznikli, ak by nepoužíval už raz právoplatne súdom zakázanú zmluvnú podmienku (rozsudky Krajského súdu v Prešove vo veci 16Co 31/2012, 16Co 32/2012).

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. V množstve súdnych sporov už pomoc združenia pri vstupe do konania môže voči žalobcovi pôsobiť odradzujúco v tom zmysle, že uvedomujúc si neopodstatnenosť uplatňovaného nároku berie svoju žalobu späť.

Za tohto stavu súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil a tým sa zisťovania výšky trov ani nedotkol. Odvolací súd v zmysle ust. § 221 ods. 1 písm. h) O.s.p. uznesenie v napadnutom výroku o trovách konania vedľajšieho účastníka zrušil a v rozsahu zrušenia vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V ďalšom konaní úlohou súdu prvého stupňa bude rozhodnúť o trovách celého konania rešpektujúc názor odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.).

Poučenie:

Proti uzneseniu nie je prípustné odvolanie.